

Valtiot.maist. Martti Valla
 Virastotutk. Inkeri Vauraste
 Dos. Ruth Wegehlius
 Varat. Jouni Veinio
 Teol.maist. Raili Vihonen
 Toim.joht. Anni Voipio
 Toimits. Veikko Välranta
 Varat. Aatto Väyrynen

Kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajakseen vt Auran, ensimmäiseksi varapuheenjohtajakseen vt Rantalan ja toiseksi varapuheenjohtajakseen vt Backmanin (12.1. 6 §).

Kaupunginvaltuusto kokoontui 22 kertaa; sen pöytäkirjojen pykäläluku oli 938.

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginvaltuusto

Keskeneräiset aloitteet. Merkittiin tiedoksi, että v:n 1966 alkaessa oli lopullisesti käsittelemättä 133 aloitetta, joita kaupunginvaltuutetut edellisinä vuosina olivat tehneet. Kaupunginhallituksen antamassa selostuksessa oli mainittu ne toimenpiteet, joihin aloitteiden johdosta oli ryhdytty (23.2. 150 §).

Revisiolaitos

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää rev. Onni Wiherheimolle eron virastaan 1.3.1967 lukien sekä rev. Olavi Salmelle 15.3.1966 lukien (14.12. 885 §, 23.2. 154 §).

Helsingin kaupungin tilisäännön muuttaminen, ks. s. 79.

Kaupungin v:n 1965 tilien tarkastus. Aikaisempaa menettelyä noudattaen tilintarkastajat jakautuivat jaostoihin, joiden tehtävänä oli perehtyä eri hallinnonhaaroihin, laitoksiin ym. Suorittamiensa tarkastusten johdosta vuositilintarkastajat olivat tehneet eräitä huomautuksia, jotka koskivat mm. seuraavia asioita: kaupungin sisäisen puhelinliikenteen edelleen kehittämistä kustannusten säästämiseksi; sairaaloiden suunnittelutyön hitautta; Röykan sairaalan asuntolahankkeen toteuttamista; leirintäalueiden palvelutason kehittämistä; kaupungin rakennusyritysten kustannusarvioiden paikkansapitämättö-

myyttä; jäähallin kustannusarviota ja valmistusaikaa; suunnitellun Töölön kirjastotalon rakennuskustannusten kalleutta; kaupungin omistamien tonttien vuokraustapaa; jätteen hävittämiskysymyksen järjestämistä; kaupungin omistamien työvälineiden ym. kaluston käytössä tapahtuneita väärinkäytöksiä; kaupungin suorittamien tai tilaamien töiden kalleutta; kaupungin vuokraamille tonteille rakennetuissa kiinteistöissä olevien osakehuoneistojen omistussuhteita; liikennelaitoksen kannattavuutta ja kustannuksia. Lisäksi tilintarkastajat olivat tehneet eräitä vähäisempiä huomautuksia.

Kaupunginhallituksen annettua 13.10. selityksensä tehtyjen huomautusten johdosta kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa v:n 1965 tilinpäätöksen sekä myöntää vastuuvapauden kaupunginhallitukselle ja muille tilivelvollisille (19.10. 739 §, khn mtö n:o 12 ja 11).

Vuositilintarkastajat. Kaupunginvaltuusto valitsi vuositilintarkastajat ja heidän varamiensä tarkastamaan kertomusvuoden kunnallishallintoa ja tilejä. Vuositilintarkastajat valitsivat keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan (12.1. 7 §, 23.2. 151 §).

Kiinteän omaisuuden tarkastajien annettua kertomuksensa v:lta 1965 kaupunginvaltuusto päätti, ettei kertomus antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (19.10. 737 §, khn mtö n:o 9).

1. Kaupunginvaltuusto

Irtaimen omaisuuden tarkastus. Kaupunginvaltuusto päätti merkitä irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomuksen v:lta 1965 tiedoksi (19.10. 738 §, khn mtö n:o 10).

Kaupunginhallitus ja välittömästi sen alaiset virastot

Kaupunginhallituksen vuosijäseniksi kertomusvuodeksi valittiin vtt Berner, Harkia, Jokinen, Leppänen, Londen, Loppi, Meltti, Poukka, Vesikansa, Vuokko ja Väyrynen (12.1. 8 §).

Kaupunginvaltuusto valitsi sittemmin 27.7. edesmenneen vt Vesikansan tilalle kaupunginhallituksen uudeksi jäseneksi vt Saukosen (7.9. 550 §).

Asiamiestoimiston johtosäännön 2 §:ää päätettiin muuttaa siten, että siitä poistetaan 11 kohta, jolloin seuraavien kohtien numerointi muuttuu vastaavasti (7.9. 608 §). Mainittu kohta koski esitysten tekemistä kaupunginhallitukselle perimättä jääneiden saatavien poistamiseksi tileistä, mikä siis tästä alkaen tapahtuisi kunkin viraston tai laitoksen omasta esityksestä.

Asiamiestoimistoon päätettiin 1.1.1967 lukien perustaa seuraavat uudet virat: asiamiehen virka (31. pl), vesioikeusasiamiehen virka (29. pl) ja kaksi lainoppineen avustajan virkaa (27. pl) (28.9. 651 §).

Verotustoimi

Verolautakunnan kokoonpano. Valtiovarainministeriö oli verotuslain 8§:ään viitaten pyytänyt kaupunginvaltuuston lausuntoa seuraavista verolautakunnan kokoonpanoon ehdotetuista muutoksista, joiden johdosta valtuusto oli ilmoittanut, ettei sillä ollut mitään huomauttamista: toimits. Helvi Laine pyynnöstään vapautetun somist. Eeva Koiviston tilalle varamieheksi, varat. Harry Laakso pyynnöstään vapautetun varat. Sep-

po Konttisen tilalle varapuheenjohtajaksi sekä ekon. Martti Mannerla edesmenneen ekon. Eero Pailinnan tilalle jäseneksi, kaikki vuosien 1966—1969 jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Verovirasto ilmoitti sittemmin tiedoksi em. muutosten tapahtuneen valtiovarainministeriön päätösten mukaisesti (6.4. 268 §, 25.5. 366 §, 7.9. 569 §, 2.11. 767 §, 19.10. 733 §, 14.12. 884 §).

Kaupunginvaltuusto päätti valita verolautakuntaan jäseneksi agrologi Runar Nordgrenin edesmenneen viilaja Paaavo Heikkisen tilalle ja varajäseneksi kirvesmies Eino Puurtisen edesmenneen rva Impi Lojanderin tilalle, kumpaisenkin v:n 1969 lopussa päättyväksi toimikaudeksi (28.9. 649 §).

Tutkijalautakunta. Kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa valtiovarainministeriölle, ettei sillä ollut huomauttamista tutkijalautakunnan kokoonpanoon ehdotettujen muutosten johdosta (14.12. 888 §).

Viranhaltijain ja työntekijäin palkka-, eläke- ym. kysymykset

Viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkauksen yleistarkistuksen hyväksyminen. Yleisillä työmarkkinoilla aloitettiin palkkaneuvoittelut jo v:n 1965 syksyllä. Myös Suomen Kunnallisvirkamiesliitto ja Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto olivat esittäneet Kaupunkiliitolle palkkojen tarkistusta kertomusvuoden alusta lukien. Neuvottelujen yhteydessä käsiteltiin myös työajan lyhentämistä ja vapaata kesälauantaita koskevia kysymyksiä. Kaupunkiliiton hallitus oli hyväksynyt palkka-asiainneuvoston ja järjestöjen välisen neuvottelutuloksen ja antanut sen mukaisen suosituksen kaupunkien ja kauppaloiden viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkojen ja eräiden etuisuuksien tarkistamiseksi. Kaupungin eri järjestöille lähettämä ehdotus oli mainitun suosituksen periaatteen mukainen. Viralliset neuvottelut käytiin 12. ja 15.3. Tällöin esitettiin järjestö-

jen taholta muutoksia ja selvennyksiä tehtyyn ehdotukseen mm. opettajien ylityö-, kotityö- ym. korvausten tarkistamiseksi taannehtivasti 1.1. lukien. Palkkalautakunta hyväksyi 15.3. ehdotuksen A. 6 ja B. 1 kohtia lukuun ottamatta, jotka koskivat ylimääräisten eläkkeiden sekä leski- ja orpoeläkekassan peruseläkkeiden lisäeläkkeiden korottamista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi myöhemmin palkkalautakunnan esityksen viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkojen ja eräiden etuisuuksien korottamisesta. Raastuvanoikeuden ja maistraatin jäsenten virkojen, maistraatin-sihteerin, maistraatinnotaarin sekä I ja II julkisen notaarin virkojen, kaupunginviskaalin virkojen sekä ulosottoviraston kaupunginvoudin virkojen osalta päätös alistettiin oikeusministeriön vahvistettavaksi. Oikeusministeriö vahvisti muuttamattomana em. päätöksen (23.3. 256 §, 22.6. 474 §, kunn. as. kok. n:o 18).

Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain sekä kaupungin välinen työehtosopimus. Mainitun keskusjärjestön taholta oli 30.11.1965 sanottu irti sen ja kaupungin välinen työehtosopimus päättymään 31.12.1965. Neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta alettiin välittömästi ja yksimielinen neuvottelutulos oli Kaupunkiliiton suosituksen mukainen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön välisen työehtosopimuksen sekä siihen liittyvän allekirjoituspöytäkirjan työehtosopimusta koskevilta osiltaan (23.3. 257 §, kunn. as. kok. n:o 19).

Kaupungin palveluksessa työsopimussuhteessa olevien toimihenkilöiden työehtosopimuksen hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto oli 28.11.1951 päättäessään v:n 1952 talousarviosta todennut, että lukuisia ns. määräraha-palkkaisia viranhaltijoita oli talousarvion laatimisen yhteydessä siirretty kuukausipalkkaisina työsopimussuhteeseen. Tällöin oli ao. neuvottelukelpoisille viranhaltijajärjestöille ilmoitettu kaupungin olevan valmiin ryhty-

mään neuvotteluihin yhden tai useamman sopimuksen laatimiseksi sellaista työsopimussuhteessa olevaa henkilökuntaa varten, joka ei ollut työehtosopimusten alainen. Mainittuja neuvotteluja oli palkkalautakunnan ilmoituksen mukaan käyty v:sta 1953 lähtien useaan otteeseen Helsingin Kunnallisvirkamiehet ja -toimihenkilöt -yhdistyksen sekä Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön kanssa. Neuvotteluissa päästiin lopullisesti sopimukseen 10.6. kertomusvuonna. Työehtosopimusta laadittaessa oli pyritty seuraamaan yksityisten alojen toimihenkilöiden viimeaikaisia työehtosopimuksia. Koska pitkäaikaiset neuvottelut olivat etupäässä aiheutuneet lähinnä palkkausta koskevista erimielisyyksistä, sovittiin 10.6. hyväksyttiin työehtosopimukseen otettavaksi palkkauksesta vain lyhyt määräys. Määräyksen mukaan eri toimihenkilöryhmien palkkaus sisältyy niitä varten laadittaviin eri palkkahinnoitteluihin, joista ryhdytään neuvottelemaan työehtosopimuksen tultua allekirjoitetuksi. Työehtosopimus koski n. 3 000 toimihenkilöä. Näitä on sähkölaitoksessa yli 500, kiinteistövirastossa n. 400, rakennusvirastossa n. 350, suomenkielissä kansakouluissa n. 250, liikennelaitoksessa, vesilaitoksessa ja satamalaitoksessa kussakin 200. Kaikkiaan on mainittuja toimihenkilöitä n. 40 virastossa ja laitoksessa. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupungin palveluksessa työsopimussuhteessa olevien toimihenkilöiden työehtosopimuksen ja allekirjoituspöytäkirjan (22.6. 528 §, kunn. as. kok. n:o 67).

Kaupungin alusten kansipäällystöä koskevan työehtosopimuksen hyväksyminen. Suomen Laivanpäällystöliitto irtisanoi 29.10.1965 kaupungin satama-alusten kansipäällystön palkkausta ja muita työehtoja koskevan sopimuksen sekä lähetti 15.11.1965 kaupunginhallitukselle uuden ehdotuksensa työehtosopimukseksi. Suomen Kaupunkiliiton toimisto oli lähettänyt satamakaupungeille suosituksen em. työehtosopimuksista ja niiden

1. Kaupunginvaltuusto

mallit. Suosituksessa todettiin mm., että järjestöt olivat esittäneet kesätyöajan ja vapaiden kesälauantaiden ottamista käytäntöön. Palkkaukseen nähden seurattiin ulkomaanliikenteessä noudatettavia sopimuksia. Myöskin työaika sovittiin ulkomaanliikenteen työehtosopimuksen mukaiseksi eli 1.4. lukien 8 t:ksi päivässä ja 44 t:ksi viikossa erityistä kesätyöaikaa käytäntöön ottamatta. Laivanpäällystön vuosilomaksi oli esitetty 35 työpäivää. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupungin omistamien alusten kansipäällystön uuden työehtosopimuksen kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti. Kansipäällystölle päätettiin kertomusvuoden tammikuun ajalta saatuihin ansioihin suorittaa 5.8 %:n palkankorotus (22.6. 529 §, kunn. as. kok. n:o 64).

Kaupungin alusten konepäällystä koskevien työehtosopimusten hyväksyminen. Suomen Konepäällystöliitto irtisanoi 27.10.1965 kaupungin satama-alusten konepäällystön palkkausta ja muita työehtoja koskevan sopimuksen sekä lähetti 2.11.1965 kaupunginhallitukselle ehdotuksen uudeksi työehtosopimukseksi. Palkkalautakunta hyväksyi eräin muutoksin Suomen Kaupunkiliiton suosituksen mukaisen uuden työehtosopimuksen kertomusvuoden tammikuun prosenttikorotuksineen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ehdotuksen kaupungin omistamien alusten s/s Otson ja m/s Turson konepäällystön uudeksi työehtosopimukseksi. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupungin ja Suomen Konepäällystöliiton välisen uuden työehtosopimuksen m/s Korkeasaaren sekä hinaajien H-3 ja H-4 konepäällystön palkkauksesta ja muista työehdoista (22.6. 530, 531 §, kunn. as. kok. n:o 65 ja 66).

Kaupungin satamajäänmurtajien väkeä koskevan työehtosopimuksen hyväksyminen sekä kaupungin palveluksessa työsuhteessa olevien vuosilomasäännön 1 §:n muuttaminen. Suomen Merimiesunioni oli 26.10.1965 sanonut irti satamajäänmurtajien väkeä koskevan työehtosopimuksen ja esittänyt samalla uuteen

työehtosopimukseen eräitä tarkistuksia. Käyttyjen neuvottelujen jälkeen hyväksyi Suomen Kaupunkiliiton hallitus työehtosopimukseen tehtävät muutokset. Eräs neuvottelujen keskeisimmistä kysymyksistä oli ollut 40 tunnin kesätyöajan ottaminen käytäntöön 5 kk:n pituisena ajanjaksona vuodessa. Neuvottelujen jälkeen osapuolet pääsivät sopimukseen siitä, että työaika saatiin määritellä satamajäänmurtajissa 1.4.1966 lukien 44 t:ksi viikossa kuten ulkomaanliikenteen sopimuksessakin. Muutoksia tehtiin lisäksi mm. ruoanpitokorvausten maksamisperusteisiin sekä sunnuntaiylityökorvausperustein maksettavien työtuntien alkamis aikaan eräiden pyhien aattoina. Kaupungin palveluksessa työsuhteessa olevien vuosilomasääntöä päätettiin muuttaa siten, että sen 1 §:n 4 mom:iin otettaisiin määräys, jonka mukaan vuosilomasääntöä ei sovelleta niihin henkilöihin, jotka ovat satamajäänmurtajien väen työehtosopimuksen alaisia. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Suomen Merimiesunionin kanssa tehtävän työehtosopimuksen siten, että se tulisi voimaan 1.2. alkaen ja että ajalta 1.—31.1. suoritettaisiin 5.8 %:n suuruisen taannehtiva palkkojen tarkistus (8.6. 458 §, kunn. as. kok. n:o 53 ja 52).

Kaupungin maataloustyöntekijäin uuden työehtosopimuksen hyväksyminen. Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosasto sanoi 30.11.1965 irti v. 1964 allekirjoitetun maataloustyöntekijäin työehtosopimuksen. 10.3. aloitetuissa neuvotteluissa päädyttiin tulokseen, joka soveltuvin osin noudattaa yleisen työehtosopimuksen tarkistuksen yhteydessä sovellettua Kaupunkiliiton suositusta. Yleistarkistuksen lisäksi sovittiin myös palkkaryhmituksen uudelleen järjestelystä mm. samapalkkaisuussopimuksen vaatimukset huomioon ottaen ja tästä aiheutuvasta eräiden perustuntipalkkojen tarkistuksesta. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä ehdotetun työehtosopimuksen ja siihen liittyvät allekirjoituspöytäkirjat (20.4. 316 §, kunn. as. kok. n:o 30).

Kaupungin vakinaisten virkojen perustamiseen liittyvän menettelyn muuttamisesta olivat vt Korvenheimo ym. tehneet aloitteen, jossa huomautettiin, että Helsingin kaupungin tilastollisen vuosikirjan mukaan oli kunnallisten virkojen lukumäärä v:sta 1962 v:een 1963 lisääntynyt 162 vakinaisella ja 127 tilapäisellä viralla, mikä on n. 2 % koko vastaavien virkojen määrästä. Samana aikana kasvoi henkikirjoitetun väestön määrä 9 739 hengellä, eli n. 2.1 %. Jotta virkamieskunta ei vastaisuudessa pääsisi kohtuuttomasti lisääntymään, olisi tilannetta jatkuvasti tarkkailtava ja koetettava etsiä keinoja siihen, että myös luottamusmiehet voisivat seurata virkamieskunnan kehitystä entistä paremmin. Tämän aikaansaamiseksi olivat aloitteentekijät ehdottaneet, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin tutkimaan, mitä mahdollisuuksia olisi vakinaisten virkojen perustamiseen liittyvän menettelyn muuttamiseksi siten, että niiden perustaminen esitettäisiin valtuuston päätettäväksi esim. kerran vuodessa. Järjestelytoimiston mielestä aloite oli katsottava osaksi sitä hallinnon kehittämistoimintaa, jolla pyritään aikaansaamaan sellaisia menettelytapoja, että päätäntävaltaa käyttävät elimet voisivat kussakin päätös- ja valvontatilaisuudessa olla selvillä yksityistapauksen liittyemisestä kokonaisuuteen. Järjestelytoimisto esitti, että vakinaisten virkojen perustaminen esitettäisiin valtuuston päätettäväksi kerran vuodessa sopivana ajankohtana talousarvion tultua vahvistetuksi. Tässä yhteydessä olisi myös vahvistettava ne kulloinkin voimassa olevaan talousarvioon sisältyvät tilapäiset virat, jotka katsotaan pysyvästi tarpeellisiksi. Palkkalautakunta oli puoltanut vakinaisten virkojen käsittelemistä kerran vuodessa. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan oli viime vuosina pyritty keskittämään uusien virkojen perustamista koskevien asioiden käsittely kesäkuussa ja syyskuussa pidettäviin valtuuston kokouksiin, jotta uudet virat voitaisiin ottaa huomioon talousarvioehdotusta laadittaessa. Talousarvion liit-

teenä olevaa virkojen luetteloa oli kehitetty siten, että v:n 1967 talousarvioon liittyvästä luettelosta selviävät sekä vakinaiset että tilapäiset virat sekä myös työsovimussuhteessa kuukausipalkalla oleva henkilökunta. Kun esim. jonkin hallinnonhaaran uudelleenorganisoinnin yhteydessä tai palkkajärjestelyjen takia oli ollut välttämätöntä perustaa uusia virkoja muulloinkin tilivuoden aikana kuin edellä on tarkoitettu, ei uusien virkojen perustamisen keskittämistä vain valtuuston yhteen kokoukseen ainakaan toistaiseksi pidetty mahdollisena. Kaupunginhallitus tulisi v:n 1967 talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden yhteydessä antamaan edellä tarkoitettujen ohjeiden mukaisesti vakinaisten virkojen perustamisesta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (28.9. 691 §).

Luottamusmiesten palkkiosäännön ja viranhaltijain kokouspalkkiosäännön muuttaminen. Kaupunginhallitus kehotti 3.3. palkkalautakuntaa tekemään ehdotuksen em. sääntöjen tarkistamisesta palkkiomäärien osalta yleisen palkkakehityksen mukaisesti sekä tekemään samalla muut mahdollisesti tarpeellisiksi katsotut sääntöjen tarkistusehdotukset. Lautakunta oli todennut, että em. palkkiot oli viimeksi vahvistettu 19.12.1962. Tämän jälkeen oli sekä viranhaltijain että työntekijäin palkkauksessa tapahtunut huomattavaa nousua. Kun lisäksi mainitut palkkiot yleensä tarkistetaan paljon pitemmin väliajoin, kuin palikat, oli lautakunta ehdottanut niitä nostettavaksi 50 %-lla kertomusvuoden toisen neljänneksen alusta lukien. Tämän vuoksi olisi kaupungin luottamusmiesten palkkiosääntö ja viranhaltijain kokouspalkkiosäännön 1 § muutettava lautakunnan esittämällä tavalla. Kaupunginhallitus yhtyi palkkalautakunnan esitykseen, mitä palkkioiden tarkistamiseen tuli, mutta katsoi, ettei muutoksia voitaisi toteuttaa taannehtivasti. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa ehdotuksen mukaisesti Helsingin kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön ja Helsingin kaupungin viranhaltijain kokouspalkkiosäännön 1 §:n. Muutok-

1. Kaupunginvaltuusto

set tulisivat voimaan 1.7. lukien (22.6. 478 §, kunn. as. kok. n:o 58 ja 59).

Säännöllisen sunnuntaityökorvauksen sisällyttäminen viranhaltijain vuosilomapalkan laskentaperusteisiin. Kaupunkiliiton toimisto oli yleiskirjeessään n:o 11/66 huomauttanut, että kertomusvuoden yleistarkistusta koskeissa neuvotteluissa oli lupauduttu seuraavaan lomakauteen mennessä sopimaan niistä perusteista, joiden mukaan säännöllinen sunnuntaityökorvaus sisällytettäisiin viranhaltijain vuosiloma-ajan palkan laskentaperusteisiin. Asianomaisten liittojen kanssa käydyissä neuvotteluissa sovittiin sittemmin, että korvausten huomioon ottaminen vuosiloma-ajan palkan laskentaperusteissa olisi toteutettava eräänlaista keskiarvomenetelmää käyttäen siten, että laskuperusteena pidettäisiin tammi—maaliskuussa tehdystä säännöllisestä sunnuntaityöstä maksettavia korvauksia, joiden määrä jaettaisiin näiden kuukausien työpäiviä vastaavalla luvulla 75. Virkasuhteen päättyessä laskettaisiin palkkio kolmen edellisen kuukauden vastaavien korvausten perusteella. Edelleen oli neuvoteltu virkasäännön mallin 53 §:n 4 momentin puutteellisuudesta. Sen mukaan viranhaltijalle, joka toisen viranhaltijan vuosiloman aikana joko yksinomaan tai oman virkansa ohella hoitaa toisen viranhaltijan virkatehtäviä, ei suoriteta eri palkkiota. Kaupunginvaltuusto päätti lisätä Helsingin kaupungin virkasääntöön uuden 38 a §:n: Vuosiloman ajalta pääviranhaltijalla on oikeus saada täysi palkkansa. Sen lisäksi on viranhaltijalla, jonka työaikaan sisältyy säännöllistä sunnuntaityötä, oikeus saada tästä suoritettavaa rahakorvausta vastaava lisäys vuosiloma-ajan palkkaan. Tämän pykälän määräyksiä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuosilomia lomanmääräytymisvuodelta 1.5.1965—30.4.1966 myönnettäessä, jos vuosiloma on annettu 1.5.1966 jälkeen (28.9. 682 §, kunn.as. kok. n:o 194).

Vuosilomaan ja ikälisiin oikeuttavan palvelusajan laskeminen eräissä tapauksissa. Kaupunginvaltuusto päätti v. 1965 (ks. s. 25),

että Vuosaaren alueliitoksen johdosta suomenkielisiin kansakouluihin perustettaisiin kertomusvuoden alusta eräitä uusia virkoja. Virkoihin saatiin ottaa niitä haettavaksi julistamatta Helsingin maalaiskunnan vastaavien virkojen haltijat perustamispäivästä lukien. Näistä viranhaltijoista talonmies-lämmittäjä-vahtimestari Aarne Pylväällä oli kaupungin palvelukseen siirtyessään valtion ja toisen kunnan palvelua yht. 22 v 8 kk ja keittäjä-ruoanjakaja Alli Pylväällä valtion ja toisen kunnan palvelua yht. 18 v 3 kk. Molemmilla oli Helsingin maalaiskunnan palveluksessa ollessaan ollut 5 ikälisää. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta esitti, että heille myönnettäisiin oikeus lukea hyväkseen kaikki edelliset palvelusajat ja että heille saataisiin virkasäännön 25 §:stä poiketen myöntää 1.1. lukien kaikki neljä ikälisää. Alueliitoksen yhteydessä kaupunginvaltuusto päätti v. 1945 mm., että sellaiset esikaupunkiyhdyskuntien viranhaltijat, jotka liitoksen tapahtuessa välittömästi siirtyivät kaupungin palvelukseen, oikeutetaan eläkkeen ja ikälisien saamiseksi lukemaan hyväkseen virka-voitensa ao. esikaupunkiyhdyskunnan palveluksessa. Palkkalautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto päätti, ettei sellaisiin Helsingin maalaiskunnan palveluksessa olleisiin viranhaltijoihin, jotka Vuosaaren alueliitoksen yhteydessä välittömästi siirtyivät maalaiskunnan palveluksesta kaupungin palvelukseen, sovelleta ikälisiin ja vuosilomaan oikeuttavaa palvelusaikaa laskettaessa Helsingin kaupungin virkasäännön 25 §:n 4 mom:n tarkoittamaa 10 v:n enimmäisaikarajaa (20.4. 314 §).

Eläkesääntöjen muuttamisesta reservi- ja nostoväkipalveluksen hyväksilukemista koskeville osin tekemässään aloitteessa esittivät vt Jokinen ym., että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin voimassa olevan viranhaltijain ja työ-sopimussuhteessa olevien eläkesäännön muuttamiseksi siten, että v:ina 1939—1945 suoritettu reservi- ja nostoväkipalvelus otettaisiin

huomioon eläkkeeseen oikeuttavana palvelusaikana ja eläkeikää laskettaessa samanarvoisena kuin palvelus, josta viranhaltija ja työsopimussuhteessa oleva on oikeutettu täyteen eläkkeeseen 55-vuotiaana ja 25 palveluvuoden perusteella ja että vastaava muutos otettaisiin huomioon myös uudessa eläkesäännössä. Palkkalautakunta viittasi lausunnossaan kaupunginvaltuuston v. 1965 (ks. s. 7) tekemään päätökseen, jonka mukaan kaupungin viranhaltijain eläkesääntöä ja kaupungin palveluksessa työsopimussuhteessa olevien eläkesääntöä päätettiin muuttaa niin, että sotapalvelus, maanpuolustustyö ja työpalvelu otetaan huomioon eläkeikää ja palvelusaikaa laskettaessa siten, että eläkeikä on 55 v ja vaaditut täydet palveluvuodet 25 v. Asia oli siis jo toteutettu eläkesäännöissä. Uuden eläkesäännön osalta olisi asia saatettava II eläkeikäkomitean käsiteltäväksi. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (9.2. 136 §).

Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön tai kaupungin voimassa olevien eläkemääräysten mukaisten eläkeoikeuksien valintaa ja poikkeuksellisten eläkeikäluokkien vahvistamista koskeva asia. Kaupunginvaltuusto päätti v. 1965 (ks. s. 7) kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön mukaisen lisäeläketurvan järjestämisestä. Samalla kehoitettiin kaupunginhallitusta asettamaan toimikunta selvittämään kysymystä virkojen ja toimien sijoittamisesta poikkeuksellisiin eläkeikäluokkiin. Toimikunnan taholta oli sittemmin ilmoitettu, että kunnallisen eläkelaitoksen eläkesääntö tulee sisältämään määräykset poikkeuksellisista eläkeikäluokista. Sisäasiainministeriö ei kuitenkaan vielä ollut vahvistanut sääntöä, joten se ei ollut lainvoimainen eikä sitä ollut saatettu kunnille tiedoksi lain mukaisessa järjestyksessä. Kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin v. 1964 annetun eläkelain 16 §:n mukaisen valinta-oikeuden käyttämisestä palkkalautakunta tulisi ensi tilassa antamaan virastoille ja laitoksille tarkat oh-

jeet, jotta viranhaltijat ja työntekijät voisivat hyvissä ajoin sanotun lain edellyttämässä määrääjässä, joka päättyisi kertomusvuoden lopussa, tehdä valintansa siitä, kumman eläkejärjestelmän mukaan he haluavat eläkkeensä saada. Merkittiin tiedoksi (22.6. 527 §).

Uusien nimikkeiden lisääminen Helsingin kaupungin viranhaltijain eläkesäännön poikkeusluokkiin. Kaupunginvaltuusto päätti lisätä Helsingin kaupungin viranhaltijain eläkesäännön 5 §:n 6 momenttiin eräät uudet nimikkeet, nim. sairaanhoidon ja huoltotoimen alalla toimivat apulaisosastonhoitajat, laboratoriohoitajat ja röntgenhoitajat, joiden ikä ja palvelusvuodet olivat 58, 55 ja 53 v sekä 27 tai 25 v (28.9. 679 §, kunn. as. kok. n:o 95).

Vanhan palkkauksen mukaan kansakoulunopettajille määräytyvän, kaupungin suorittaman eläkkeen tarkistaminen. Helsingin Opettajajyhdistys ym. olivat esittäneet suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle ns. vanhan palkkauksen mukaan kansakoulunopettajille määräytyvien kaupungin suorittamien eläkkeiden lisien tarkistamista 1.1.1965 lukien siten, että kunkin koulumuodon opettajien kokonaiseläkkeet eläkkeen myöntämisaikakohdasta riippumatta tulisivat yhtä suuriksi kuin uuden palkkauksen mukaan 1.1.1961 määräytyvät kokonaiseläkkeet. Kansakoulunopettajien kokonaiseläke koostuu valtion ja kaupungin maksamista eläkkeistä. Suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnat sekä Finlands svenska folkskolläroförbundet olivat puoltaneet ehdotusta. Palkkalautakunnan ja em. yhdistysten kanssa käytiin asiaa koskevat neuvottelut 20.1.1966. Lautakunnan esityksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä neuvottelutuloksen (23.3. 255 §, kunn. as. kok. n:o 17).

Edellä oleva päätös katsottiin myös riittäväksi selvitykseksi vt Voipion ym. samaa asiaa koskevassa aloitteessa tehtyihin esityksiin (20.4. 322 §).

1. Kaupunginvaltuusto

Sunnuntaityökorvausten ottaminen huomioon ennen 1.11.1953 voimassa olleen eläkesäännön perusteella määrättyissä eläkkeissä. Entinen palokorp. Matti Kuisma oli anonut, että myös ennen 1.11.1953 voimassa olleen eläkesäännön mukaisia eläkkeitä määrättäessä sunnuntaityökorvaukset otettaisiin huomioon eläkepohjaa laskettaessa. Palkkalautakunta oli 4.4. hylännyt hänen anomuksensa sunnuntaityökorvausten huomioonottamista koskevalta osalta. Hylkäävä päätös oli annettu korkeimman hallinto-oikeuden v. 1962 (ks. v:n 1963 kert. s. 11) tekemän päätöksen perusteella, mikä koski v. 1953 voimaan tulleen eläkesäännön tulkintaa. Kaupunginvaltuusto päätti kuitenkin, että myös ennen 1.11.1953 voimassa olleen eläkesäännön perusteella määrättyissä eläkkeissä sunnuntaityökorvaukset otetaan huomioon eläkepohjaa laskettaessa ja että ent. palokorp. Matti Kuisman anomus hyväksytään (4.5. 355 §). Asiamiestoimisto totesi lausunnossaan, että kysymys oli jo aikaisemmin ollut käsiteltävänä (ks. v:n 1961, 1963 ja 1965 kert. s. 156, 11 ja 6). Sunnuntaityökorvausten ottamisesta huomioon eläkepohjassa v. 1943 vahvistetun viranhaltijain eläkesäännön mukaan ei ollut olemassa kaupungin ulkopuolisen viranomaisen ratkaisua. Korkein hallinto-oikeus oli tosin hylännyt ent. palokers. Urho Hannulan, jonka eläke perustui v:n 1943 eläkesääntöön, valituksen kaupunginvaltuuston v. 1963 (ks. s. 11 ja 181) tekemästä päätöksestä, jonka mukaan voimassa olevaa eläkesääntöä saadaan laajentavasti tulkita siten, että eläkepohjaan katsotaan kuuluviksi myös sunnuntaityökorvaukset. Tällöin todettiin vain, että kaupunginvaltuuston päätös koski ainoastaan v:n 1953 eläkesäännön mukaisia eläkkeitä. Lausunnossaan asiamiestoimisto katsoi, ettei sunnuntaityökorvauksia voida ottaa huomioon eläkepohjaa laskettaessa v:n 1943 eläkesäännön mukaan. Tämä olisi mahdollista ainoastaan, jos sunnuntaityökorvaukset tulkittaisiin virkasivutuloiksi, jollaisia ne eivät luonteeltaan ole. Myöskin korkein hal-

linto-oikeus oli em. v:n 1953 eläkesäännön tulkintaa koskevassa ratkaisussaan nimenomaan katsonut, että sunnuntaityökorvaukset ovat eläkesäännön 6 §:ssä mainittuja palkkaetuja. Niitä ei siis pidetty 7 §:ssä tarkoitettuina virkasivutuloina. Edelleen asiamiestoimisto totesi, että kaupunginvaltuuston 4.5. tekemä päätös sunnuntaityökorvausten ottamisesta huomioon v:n 1943 eläkesäännön mukaan eläkepohjaa laskettaessa sisältää määräyksen eläkesäännön vastaisesta menettelystä. Viranhaltijain eläkesääntö oli itsenäinen kunnallinen säädös, jonka soveltamisessa ja tulkinnassa oli noudatettava niitä periaatteita, joita oikeussäännösten tulkinnassa yleensä noudatetaan. Sen jälkeen, kun jokin kunnallinen säädös on tullut voimaan, sitoo se myös sitä viranomaista, joka säädöksen on antanut. Asiamiestoimisto katsoi, ettei kaupunginvaltuusto voinut antaa velvoittavia ohjeita vahvistamiensa kunnallisten säädösten tulkinnasta. Kaupunginhallitus oli lisäksi ilmoittanut katsovansa, ettei yleensä ollut mahdollista laillisesti muuttaa jo kumoutuneita säännöksiä, vaikka v. 1953 kumoutunut v:n 1943 eläkesääntö olikin edelleen voimassa niiden viranhaltijain osalta, jotka olivat valinneet oikeuden saada eläkkeensä sanotun vanhemman eläkesäännön perusteella. Valintaoikeus on annettu viranhaltijalle sillä edellytyksellä, että hänellä on tiedossaan ne perusteet, joiden mukaan hänen eläkkeensä aikanaan tulee määrättäväksi. Tällöin on väärin, että aikaisempaa eläkesääntöä myöhemmin muutetaan, koska viranhaltija on suorittanut valintansa valintahetkellä tiedossa olevien määräysten perusteella. Kaupunginhallitus ilmoitti jättäneensä kaupunginvaltuuston 4.5. tekemän, sunnuntaityökorvausten huomioonottamista ennen 1.11.1953 voimassa olleen eläkesäännön perusteella määrättyissä eläkkeissä koskevan päätöksen lainvastaisena täytäntöönpanematta. Päätös oli tehty kunnallislain 92 §:n 2 momentin perusteella. Kaupunginvaltuusto päätti merkitä asian tiedoksi (8.6. 452 §).

Eläkkeitä koskevat asiat. Kaupunginvaltuusto oikeutti eräät viranhaltijat lukemaan hyväkseen eläkettä varten heidän palveluksensa Viipurin Sähkölaitos ja Raitiotiet Oy:ssä sekä Viipurin kaupungilla (9.3. 216 §, 7.9. 627 §).

Seuraaville henkilöille myönnettiin ylimääräinen eläke tai kasvatusapu: ent. ruoanjakaaja-vahtimest. Ingrid Backalle 160.20 mk/kk 1.9. lukien (30.11. 866 §); ent. linja-autonrahast. Sylvi Edelmanille hänen palvelusaikaansa Helsingin Raitiotie- ja Omnibus Oy:ssä vastaava eläke 250.70 mk/kk sekä kolme 7.40 mk:n suuruista lisää 1.12.1965 alkaen (9.3. 217 §); palokers. Tyko Järviselle 95.25 mk/kk 1.5. lukien (7.9. 628 §); koulul. Tuija Liimataiselle 120.20 mk:n suuruisen ylimääräinen kasvatusavustus kuukaudelta sekä kolme 3.60 mk:n suuruista lisää 1.11. 1965 lukien 18 ikävuoteen saakka (23.3. 253 §); ent. uuninlämm. Veikko Ojaselle 263 mk/kk 1.4. lukien (28.9. 684 §); farmas. Eine Snellmanille 201.20 mk/kk 1.2. lukien (20.4. 317 §); ent. sair.hoit. Martta Solinille 15.70 mk/kk 1.8.1965 lukien (23.2. 177 §).

Kaupunginvaltuusto ei ollut katsonut olevan syytä myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen saamista koskeviin anomuksiin, joita olivat tehneet ent. raitiovr.rahast. Sylvi Ekblom (25.5. 387 §); leskirva Ingrid Linsén (12.1. 53 §) sekä leskirva Raili Siilin (26.1. 92 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli hylännyt leskirouva Fanny Vitikaisen valituksen, joka koski ylimääräisen eläkkeen myöntämistä hänelle (26.1. 67 §).

Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen muuttaminen. Kaupunginval-

tuusto hyväksyi Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan kokouksessa tehdyn päätöksen kassan sääntöjen 2 §:n ensimmäisen lauseen muuttamisesta seuraavaksi: »Kassan jäsenmäärän tulee olla vähintään 1 000». Ennen muutosta ko. määrä oli 200. Päätös alistettiin sosiaaliministeriön vahvistettavaksi (8.6. 453 §).

M u u t a s i a t

Vuosikertomusten painattamisesta tehtyjen eräiden päätösten kumoaminen. Kaupunginkanslian tiedotuspäällikkö oli tehnyt kaupunginhallitukselle esityksen kaupungin elinten vuosikertomusten laatimisesta siten, että niitä voitaisiin käyttää myös ulkomaille suuntautuvassa tiedotustoiminnassa. Kaupunginhallitus oli v. 1965 (ks. s. 108) hyväksynyt tilastotoimiston esityksen muilta paitsi päätöksessä mainituilta osilta. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen esityksestä kumota v. 1916 tekemänsä päätöksen kaupungin teknillisten laitosten vuosikertomusten julkaisemisesta erillisenä sarjana kaupungin tilastossa sekä muuttaa v. 1938 opetustilaston julkaisemisen uudelleen järjestämisestä tekemäänsä päätöstä siten, että julkaisu: Helsingin kaupungin tilasto VI, Opetuslaitokset — Undervisningsväsen laaditaan suomen- ja ruotsinkielellä, kuitenkin niin että julkaisussa vain lyhyesti selostetaan suomenkielisten kansakoulujen ja suomenkielisen työväenopiston toimintaa ruotsiksi sekä ruotsinkielisten kansakoulujen ja ruotsinkielisen työväenopiston toimintaa suomeksi (23.3. 238 §).